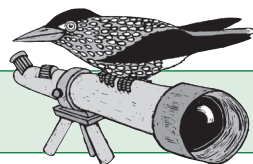

Uit Het Veld

Huiszwaluwen in Middenmeer

Zo opeens zijn er weer Huiszwaluwen en als je even niet oplet zijn ze ook al weer weg. In 2012 was het net na Koninginnedag prachtig weer. 's Middags lag ik in de tuin van de zon te genieten en hoorde opeens een zomeraan-kondiging. Het snorrende geluid dat Huiszwaluwen maken. Wetend dat het weer genieten zou worden van de aanwezigheid van deze soort, veerde ik even op.

Ik woon in een kleine, betrekkelijk nieuwe wijk in Middenmeer (N.-H.) en telde hier de afgelopen jaren de nesten. Wat was ik eind van de jaren tachtig van de vorige eeuw jaloers op mijn buurman. Ik woonde toen in Slootdorp. Bij hem waren toen de dakranden voor Huiszwaluwen een prachtige plek om een nest te maken. Dat vond de buurman, een boer in ruste, niet plezierig. Wanneer er een nest met jongen is, kunnen zij met

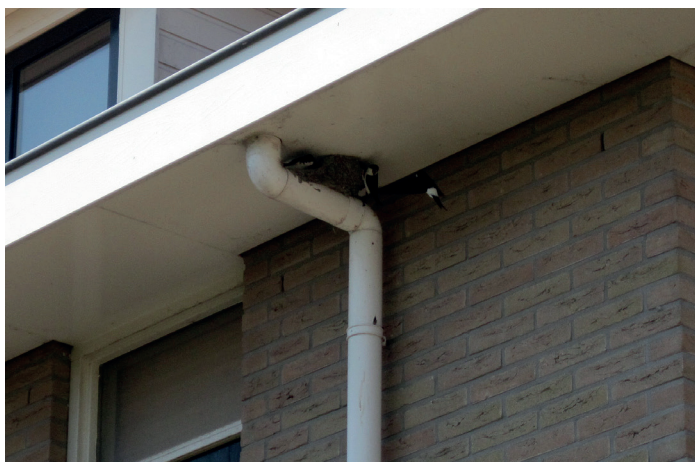
Samenwonen is heel prettig. Bij een boerenschuur aan de Dolfijnweg zaten wel dertig huiszwaluwnesten op een rij. Dankzij een plank die onder de nesten werd aangebracht had de boer geen bezwaar meer tegen de vogelnesten.
Foto: Peter Meijer.

hun uitwerpselen een grote troep maken. Dat wilden onze burens niet koppelen aan hun bestaan 'in ruste'. Waarom kwamen die zwaluwen toen niet bij mij, waar ze hun gang hadden mogen gaan? Eindelijk in 1987 was er toch een paartje dat een nest maakte tegen mijn dakrand. Mijn stadse echtgenote vond dat het nest heel veel rommel gaf en als je het zonnescherm bekeek, werd dat veel te smerig gemaakt door de zwaluwen. Natuurlijk, ze zijn nuttig, houden insecten in toom en het is ook leuk om te zien hoe de jongen opgroeien en gevoerd worden, maar dat weegt voor mijn echtgenote niet op tegen de rommel.

Dus vond overleg plaats met Arie Slijkerman uit Westerland. Hij adviseerde mij om een plankje onder het nest te maken. In 1988 kwam er tijdig een plankje, maar kennelijk vond het paartje de situatie niet aantrekkelijk. Het jaar daarna kwam er weer geen paartje

kijken, hoewel er modderige aarde voorhanden was. In 1990 vertrokken wij uit deze woning in Slootdorp.

Bij terugkeer in de Wieringermeer in 2003 gingen we wonen in de Schelpenwijk te Middenmeer. Die wijk staat er vanaf 2001 en is in trek bij Huiszwaluwen. Natuurlijk vindt ook hier niet iedereen dit leuk en zie ik op bepaalde plekken dat de nesten in de herfst of het voorjaar worden weggehaald. In onze lokale krant publiceer ik regelmatig over vogels en ook over de Huiszwaluwen. Bij mijn rondgang voor de jaarlijkse telling van broedende Huiszwaluwen worden mensen door mij er bovendien op gewezen hoe aardig die nesten zijn en wat de volwassen vogels allemaal doen. Dat heeft ten dele succes. Een nest dat in de bocht van een regenpijp was gebouwd en dat weggehaald zou worden, kon ik zo redden. Vorig jaar waren er zelfs twee

Een nest dat tegen de zin van de huiseigenaar in de bocht van een regenpijp gebouwd was, kon gelukkig worden gered.

Foto: Peter Meijer.

nesten in de bocht. Voorlichting helpt dus wel wat en ook het wijzen op dit gedrag aan kinderen helpt.

Buiten de bebouwing van Middenmeer is de kampioen met het grootste aantal nesten boer Eric Juurlink aan de Dolfijnweg. Onder de overkapping daar bevinden zich wel dertig nesten. Hij heeft er een plank onder gemaakt, want er zijn altijd uitwerpselen en de blinkende tractoren blijven schoner zonder acties van de Huiszwaluw.

Op het moment dat deze bijdrage wordt geschreven is het begin maart 2013. Er moet nog even gewacht worden op de aankondiging van de zomer door de arriverende Huiszwaluwen, maar de voorpret van dit vooruitzicht geeft nu al genot.

■ P.C. Meijer, Mossel 16, 1775 JB Middenmeer. (0227) 50 35 59, e-mail: meijerpc@quicknet.nl.

Boerenzwaluwen broeden in Boeing 747

Op 10 augustus 2011 bracht ik een bezoek aan het Aviodrome op vliegveld Lelystad. Daar vlogen niet alleen tientallen luid roepende Huiszwaluwen rond, die kennelijk in de directe omgeving broedden, maar ook enkele Boerenzwaluwen. Aan de rand van het vliegveld stond de gigantische 'Louis Blérot' van de KLM geparkeerd. Dat is een Jumbo Jet type Boeing 747, de die in 2003 nadat hij buiten gebruik was gesteld naar Lelystad was overgebracht. Het toestel was toegankelijk voor bezoekers evenals de ruimte onder de romp rond het landingsgestel.

Mijn nieuwsgierigheid werd gewekt door een paartje Boerenzwaluwen dat begon te alarmeren toen ik mij tussen de wielen begaf.

Het luik onder het vliegtuig op Aviodrome met het boerenzwaluwnest.
Foto: M. de Graaf.

Op die constructie lag een laag uitwerpselen, die zo dik was dat al eerder dit jaar daarboven ergens enkele broedsels moesten zijn grootgebracht. Omhoog kijkend ontdekte ik op circa 6 m hoog een nest met vier grote jongen. Het was gebouwd in een soort halve ellipsvormige verzonken ruimte tussen een vlakke een bol staande aluminium plaat. Het nest leek op een soort Vesuvius en daardoor in niets op een normale constructie, ook al omdat het samengesteld leek uit een buitenzijde van donker zand met daarachter klei. Karakteristieke strootjes en veertjes aan de rand van en in het nest vielen niet te ontwaren. Het was een bijzonder nest op een aparte plaats.

■ D.A. Jonkers, Koggewagen 3, 1261 KA Blaricum, e-mail: dickjonkers@telfort.nl

Renovatie

De aanstaande renovatie van het huis van mijn burens was voor hen een spannende aangelegenheid. Dat deze werkzaamheden ook de renovatie van het nest van het aldaar broedende spreuwenpaar zou gaan treffen, bezorgde mij een spanning van geheel andere aard. Wat hing die vogels boven het hoofd?

Op 11 april zie ik vanuit mijn woonkamer de eigenaar en een Poolse aannemer op inspectietocht rond het huis lopen. De houten lijst van het dak waaronder de Spreuwen altijd broeden is weliswaar afgebroken en bungelt er hulpeloos bij, maar dat die lijst er zomaar zou worden afgetrokken met een lawine van oud nestmateriaal tot gevolg, dat had ik niet verwacht. Spoedoverleg met de burens en de aannemer. Beschermd of niet, de werkzaamheden zouden spoedig beginnen. Zij geven er de voorkeur aan de plek nu onbereikbaar te maken omdat het veel zieliger zou zijn als het nest verstoord zou worden nadat ze hun intrek hadden genomen. Ze zijn wel bereid een nestkast op te hangen. Ik bestel die in allerijl en deze wordt enkele dagen later door de buurman aan een boom in de naaste omgeving opgehangen.

Op 18 april wordt een begin gemaakt met de renovatie van het huis. Eerst is het interieur aan de beurt. Een invasie van werklui die de kleine voortuin in een mum van tijd omtoveren tot een drukke werkplaats, waar de ganse dag wordt getimmerd, gezaagd, geboord en gevijld. Wolken stof. Een ware heksenketel. Dit alles vlakbij het onttakelde spreuwen-nest. Op 22 april zie ik dat het stuk dakrand

dat was opengelegd, wordt afgesloten met plastic. De dakpannen eromheen worden stevig aangedrukt. Een schrale troost is er: die vertrouwde broedplaats zal vanwege al die herrie zijn aantrekkingskracht inmiddels wel hebben verloren. Maar niets was minder waar. Op 23 april verschijnt een Spreeuwte op de rand van de dakgoot. Met zijn snavel doet hij verwoede pogingen om de dakpannen opzij te duwen en een ingang te forceren tot zijn woning. Hij pikt en beukt er op los maar alle pogingen zijn vergeefs. Het is schrijnend om aan te zien. 'Zielig!', zegt de buurman, maar hij verzekert mij dat er in de open holte geen spoor van een nest te zien was geweest. Ik heb mijn twijfels. Misschien hebben we het nest niet opgemerkt. Machteloos kijk ik toe. Wat ben ik tekort geschoten! De Spreeuw houdt zijn pogingen twee dagen vol, maar geeft het dan op en verdwijnt. Zou hij een andere plek opzoeken of misschien de spiksplinternieuwe nestkast ontdekken? Deze hoop wordt versterkt omdat ik af en toe een spreeuwgedaante in de bewuste boom zie zitten.

Op 28 april kijk ik uit het zijraam en zie tot mijn verbazing en vreugde dat het plastic gedeeltelijk loshangt en een Spreeuw door de vrijgekomen opening naar binnen glipt! Mijn bewondering en liefde voor het fenomeen Spreeuw stijgt weer een paar graadjes. Ik licht meteen mijn buurman in. 'Wat slim', is zijn eerste reactie en ook dat stemt mij hoopvol. Winst op alle fronten.

De werkzaamheden binnenshuis lopen uit en ook dat is winst. De herrie en drukte gaan onverminderd door. Dagelijks ladders tegen de muur vlak naast de voordeur, precies bij de hoek waar de Spreeuwte hun woning hebben betrokken. Ik waarschuw de werklui, maar die hadden het inmiddels ook al door en beloven rekening te houden met de vogels. Soms waait het hard en vrees ik dat het wapperende plastic weg zal waaien, maar de buurman verzekert mij dat het stevig is vastgeniet. Ik kom tot de ontdekking dat er boven in het dak nog twee paar Spreeuwen broeden. Die zitten letterlijk hoog en droog en voorlopig nog veilig weggedoken onder de pannen.

Op 3 mei vind ik een aantal bleekblauwe eierschaaltjes in de voortuin. Van welke Spreeuw zouden die afkomstig zijn? De dagen vorderen en de Spreeuwen vliegen met grote regelmaat het nest in en uit. Keer op keer scheren ze met een bocht rakelings langs

Tekening: Marja Hoffmann.

de werklui, vliegen de weg over en verdwijnen achter de huizen om na enkele minuten terug te keren om met voer in de snavel het nest in te wippen. Ze houden zich niet aan de maximumsnelheid voor de bebouwde kom en halen met gemak meer dan 70 km per uur.

Op 24 mei zijn de voordeur en onderkant van de dakgoot aan de beurt om geschilderd te worden. De schilder bevindt zich op zo'n 30 cm van de nestingang, maar toch vliegt die Spreeuw vlak over zijn hoofd naar binnen. Ze zijn totaal gefixeerd op de aanvoer van voedsel voor hun bedelende jongen. Omstreeks 18:30 uur vertrekken de werklui en keert de rust terug. Alhoewel... Wat doet die Kauw daar op de schutting? Reikhalzend tuurt hij naar de nestholte en hoort de bieftukjes al sissen in de pan. Plotseling vliegt hij op, klampt zich vast aan de dakrand en steekt zijn kop naar binnen! Ik bons op het raam. De Kauw schrikt en vliegt weg. De werklui hielden de echte vijanden zoals Kauw en Ekster op een afstand. Als die rovers in de buurt waren, sloegen alle spreeuwenpaartjes gezamenlijk groot alarm.

Inmiddels zijn de Spreeuwen die hoog in het dak nestelden, rond 22 mei uitgevlogen. Zij hadden een ruime voorsprong op het verstoorde paartje. Wanneer zouden hun jongen vliegvlug zijn? Twaalf dagen om de eitjes uit te broeden en eenentwintig dagen om te voeren voor ze klaar zijn om het nest te verlaten. Volgens mijn berekeningen zou dat op zijn vroegst 6 juni zijn, mogelijk zelfs pas 11 juni. De tijd begint te dringen, want de datum dat de aannemer het dak zal gaan repareren,

nadert. De ouders zijn misschien onverstoortbaar, maar naarmate de jongen groter worden stijgt het risico dat zij bij verstoring voortijdig uitvliegen en weinig of geen kans hebben om te overleven.

Op 3 juni zie ik via mijn met tule bedekte zijraam voor het eerst een jonkie zijn kopje uit het nest steken. Op 4 juni verschijnt er een tweede Spreeuwkje. De ouders vliegen opgewonden heen en weer en lijken de jongen te roepen en aan te moedigen.

Zondag 5 juni kijk ik om 8 uur 's ochtends naar het nest. Er heerst grote bedrijvigheid.

De volwassen vogels fladderen rond en voeren regelmatig. Ze strijken neer op de dakgoot en wippen het nest in en uit. Twee kopjes kijken nieuwsgierig naar buiten en verdwijnen weer. Ik maak snel mijn ontbijt en keer terug naar mijn uitkijkpost. Alles is stil... weggedoken in het nest of uitgevlogen? Ik wacht vol spanning. De tijd verstrijkt en het blijft stil. Langzaam maar zeker raak ik ervan overtuigd: de jongen zijn uitgevlogen!

De Spreeuwjes hebben de eindsprint gehaald en glansrijk gewonnen van de werklui, want die zijn nog steeds niet toegekomen aan de herstelwerkzaamheden aan het dak. Hun krakkemikkige, tochtige nest is ongemoeid gebleven. Wat een opluchting! De hele dag en ook nog de dagen erna voel ik me in een blijde, feestelijke stemming. Het is allemaal goed gekomen! Het weer is gunstig en ik heb het voldane gevoel dat die jonge Spreeuwjes, ondanks alles, een prima start hebben gekregen in hun nieuwe leven.

■ Y. van de Pitte, e-mail: yvandepitte@casema.nl.

LITERATUUR:

Gallacher, H. (1978): De Spreeuw. Het Spectrum, Utrecht.

Invasie Kruisbekken

In de periode van oktober tot en met december 2013 was het voorkomen van de Kruisbek duidelijk hoger dan normaal. Verspreid over het hele land waren er veel meldingen. In 2013 werden vanaf 1 oktober tot en met 31 december 15.307 exemplaren waargenomen in 680 blokken (5 x 5 km), met een maximum van 589. In 2012 werden in diezelfde periode slechts 1067 exemplare waargenomen in 229 blokken, met een maximum van 30 (zie Figuur 1). Behalve deze invasie van gewone Kruisbekken werden ook veel Grote Kruisbekken en Witbandkruisbekken waargenomen.

Invasies Grote Kruisbek zijn zeldzaam

De Grote Kruisbek broedt in Scandinavië tot in Zuid-Zweden, relatief dicht bij Nederland. Toch is de soort – in vergelijking met de Kruisbek – bij ons zeldzaam als trekvogel. Dat heeft alles te maken met zijn voedsel. De Grote Kruisbek is namelijk erg afhankelijk van het zaad van de Grove den, zijn stapelvoedsel. De Grove den vertoont geringe schommelingen in de productie van zaad. Als na een succesvol broedjaar het aantal Grote Kruisbekken groot is en er daarna weinig zaad is, gaan de vogels op zoek naar voedsel. Dan trekken ze verder, wellicht aangespoord door de trekdrift van de verwante Kruisbekken. Dan nog blijven Grote Kruisbekken meestal dicht bij het broedgebied. Denemarken behoort tot het normale overwinteringsgebied, maar af en toe trekken Grote Kruisbekken door tot in Nederland. Dat gebeurde voor het laatst op grote schaal in 1990. In 2007 doken ook Grote Kruisbekken op in Nederland, maar in slechts met heel kleine aantallen.

Verschillen in voedsel en roep

Om de zaden uit de nog onrijpe kegels van de Grove den te kunnen halen heeft de Grote Kruisbek een extra zware snavel ontwikkeld. Kegels van de Grove den zijn namelijk veel harder dan de zachte kegels van de Fijnspar, waar de Kruisbek vooral op foerageert. De grote, ronde en zware snavel en de grote kop met de zware kaken zijn dus belangrijke kenmerken om de Grote Kruisbek en de Kruisbek van elkaar te onderscheiden. In groepen Kruisbekken – waar zij vaak mee optrekken – is dat goed te zien. De Grote Kruisbek is ook een stuk groter.

De Grote Kruisbek is behalve aan het uiterlijk, ook te herkennen aan het geluid. De vluchtroep is vergeleken met de Kruisbek harder, lager en dieper. Het lijkt echter wel op een roep van een bepaald type Kruisbek, met een roepdialect dat 'type X' wordt genoemd. De waarneming van deze soort wordt beoordeeld door het CDNA.

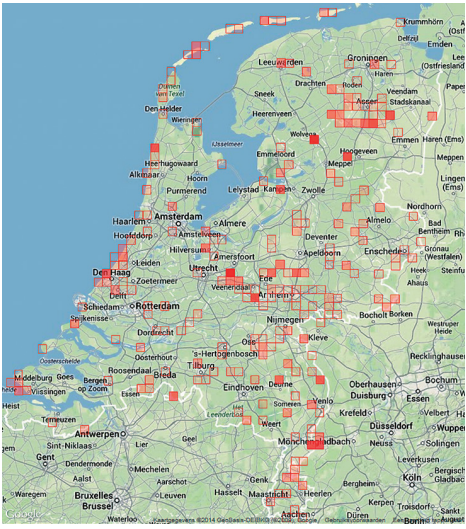
Meer informatie

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden op internet. Voor dit berichtje is gebruikgemaakt van de volgende bronnen:

<http://www.waarneming.nl>.

<http://www.natuurbericht.nl>.

<http://www.vogelbescherming.nl>

Figuur 1 - Overzicht van het aantal exemplaren van de Kruisbek in Nederland in de periode van 1 oktober 2012 - 31 december 2012 (links) en van 1 oktober 2013 - 31 december 2013 (rechts).
Bron: Waarneming.nl.

Witbandkruisbek

Behalve de gewone Kruisbek en de Grote Kruisbek werden deze winter ook Witbandkruisbekken waargenomen in ons land. Deze vogels lijken sterk op de gewone Kruisbek, maar hebben twee opvallend witte vleugelstrepen. Zij eten voornamelijk zaden van de

Lariks. Witbandkruisbekken zijn normaliter broedvogels van de uitgestrekte naaldbossen van Noordoost-Europa, voornamelijk in Rusland.

GS

Veldwaarnemingen 296 (CCXCVI)

IJsduiker

- 28-11-13 1 Paal 18, Terschelling (Fr.). H. van Stijn.
- 25-12-13 1 Brouwersdam Noordzezijde, Middelplaat e.o. Goeree-Overflakkee (Z.-H.). Diverse waarnemers.
- 26-12-13 1 Langven, Heel, Maasgouw (Limb.). L. Willems.

Roodhalsfuut

- 25-10-13 1 Paal 15 / Westerslag, Texel (N.-H.). E. Klunder.
- 06-12-13 2 Sluizen Lauwersoog, De Marne (Gr.). E. Klunder.
- 26-12-13 2 Langven, Heel, Maasgouw (Limb.). L. Willems.

Kuifduiker

- 06-12-13 1 Dashorstdijk, Almere (Fld.). G. Boomhouwer.

Grote Aalscholver

- 30-11-13 1 Scheveningen, Binnenhaven, Den Haag (Z.-H.). R.E. de Boe.

Kuifaalscholver

- 16-10-13 1 Scheveningen, Buitenhaven en Voorhaven, Den Haag (Z.-H.). Diverse waarnemers.

- 22-10-13 1 Lauwersoog, Haven, De Marne (Gr.). Diverse waarnemers.
- 09-11-13 1 Kornwerderzand, IJsselmeerkant, Wûnseradiel (Fr.). M. Stienstra.
- 12-11-13 1 Veerhaven West-Terschelling, Terschelling (Fr.). Diverse waarnemers.
- 11-12-13 1 Noordzezijde Brouwersdam - Spuisluis e.o., Schouwen-Duiveland (Zld.). S. Post.

Koereiger

- 23-10-13 1 Biddinghuizen, Ellerweg e.o. Dronten (Fld.). G. Boomhouwer.
- 02-11-13 1 Lauwersmeer, Kampeerterrrein De Pomp / Pompsterplaat, Kollumerland en Nieuwkruisland (Fr.). M. Stienstra.
- 16-12-13 1 Winschoten - Pekel Aa, Bellingwedde (Gr.). Diverse waarnemers.
- 31-12-13 1 Riet- en Wulfsdijkpolder, Hulst (Zld.). Diverse waarnemers.

Grote Zilverreiger

- 06-10-13 18 Biddinghuizen - Kievitslanden, Dronten (Fld.). G. Boomhouwer.
- 25-11-13 15 Polder De Westerkogge,

		Drechtenerland, Hoorn (N.-H.). J. Beek.
13-12-13	17	Piaamergeul, Piaam, Wûnsa- diel (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
15-12-13	40	Polder Westzijde Aarlanderveen, Ziendeweg, Alphen aan den Rijn (Z.-H.). B. de Lange. Slaapplaats.
24-12-13	15	Ibisweg e.o., Zeewolde (Fld.). E.W.F. Brandenburg.

Zwarte Ibis

03-10-13	6	Trekvogelgraslandje, Lepelaar- plassen, Almere (Fld.). J. Gorgels.
05-10-13	5	Terschellinger Polder, Terschel- ling (Fr.). Diverse waarnemers.
06-10-13	1	Zwartelid en Kooislid, Vlieland (Fr.). Diverse waarnemers.
07-10-13	5	Heemskerk (N.-H.). J. Gerhardus.
07-10-13	6	Drooggemaakte Grote Polder, Leidschendam-Voorburg (Z.-H.). S. Post.
10-10-13	6	Castricumerpolder, Castricum (N.-H.). J. de Koning.
12-10-13	2	Polder Noorder M en Wester N, Petten, Schagen (N.-H.). R. Costers.
22-10-13	2	Valkenburgse Meer, Katwijk (Z.-H.). S. van Ettinger.
06-11-13	2	Westzijde Polder Nieuwkoop, Nieuwkoop (Z.-H.). B. de Lange. Juveniel.
06-11-13	6	Oudewater (Utr.). Diverse waarnemers.
13-11-13	1	Centrum Sassenheim, Teylingen (Z.-H.). H. van Stijn.
28-12-13	1	Beers - De Haan, Cuijk (N.-Br.). H. van Ooijen.

Heilige Ibis

29-10-13	1	Vogelplas Starrevaart,
----------	---	------------------------

		Leidschendam-Voorburg (Z.-H.). S. Post.
--	--	--

Kleine Zwaan

21-11-13	2	Hunzedal, Nije Dijk, Aa en Hunze (Dr.). S. Rienks.
24-11-13	30	Drentsche Aa, Aa en Hunze (Dr.). E.W.F. Brandenburg.
30-12-13	26	Branden - Hambroeken, Borger-Odoorn (Dr.). E. Klunder.
30-12-13	94	Buinen - Achterveen, Borger-Odoorn (Dr.). E. Klunder.

Wilde Zwaan

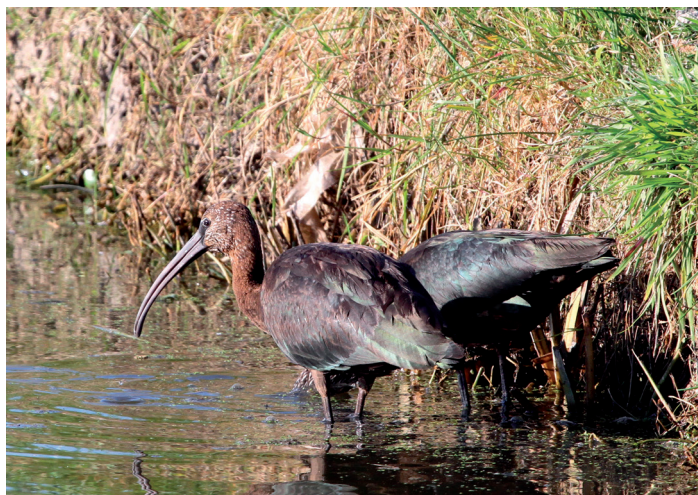
23-10-13	1	De Bol, Texel (N.-H.). M. van der Es.
23-10-13	1	De Bol, Texel (N.-H.). E. van der Es.

Zwarte Zwaan

30-10-13	1	Gooimeer t.h.v. Aalberg, Naarden (N.-H.). J. Groen.
08-11-13	1	Zuidlaardermeer, Oostpolder, Haren (Gr.). S. Rienks.
10-11-13	1	Lepelaarplassen, Natte Graslanden, Almere (Fld.). G. Boomhouwer.
10-11-13	1	Vatrop - Plasje, Wieringen, Hollands Kroon (N.-H.). E.W.F. Brandenburg.
21-11-13	1	De Knijpe, Hunzedal, Tynaarlo (Dr.). S. Rienks.
24-11-13	3	Tiengemetten, Weelde, Korendijk (Z.-H.). D. Hoek.

Kleine Rietgans

26-10-13	12	De Puinhoop, Katwijk aan Zee, Katwijk (Z.-H.). Diverse waarnemers.
30-10-13	2	Havens en havenhoofden, Scheveningen, Den Haag (Z.-H.). D. Hoek.
03-11-13	1	Terschellinger Polder, Terschelling (Fr.). J.J. de Vries.
06-11-13	2	Semsweg, Hunzedal, Tynaarlo

Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus*, Heemskerk, 7 oktober 2013.
Foto: J. Gerhardus.

- 13-12-13 1 (Dr.). E. Klunder.
Vosseberg - Loegmarkte,
Stadskanaal (Gr.). E. Klunder.
15-12-13 1 Polder Nieuwkoop - Westzijde,
Nieuwkoop (Z.-H.). B. de Lange.
Juveniel.

Dwerggans

- 13-10-13 1 Telpost Zuidveld, Vlagtwedde
(Gr.). N. de Vries.
19-12-13 1 Harlingen (Fr.).
E.W.F. Brandenburg.
29-12-13 28 Vereenigde Harger- en Pettemer-
polder, Camperduin, Bergen
(N.-H.). J. de Koning.

Indische Gans

- 08-10-13 1 Koggenland (N.-H.).
J. Gerhardus.
22-11-13 1 Obdam, Weijdemeer, Koggen-
land (N.-H.). J. Beek.
30-12-13 1 Drielsedijk e.o., Arnhem (Gld.).
G. Strang.

Grote Canadese Gans

- 01-10-13 50 Polder Ursem, Koggenland
(N.-H.). J. Beek.
03-10-13 22 Koedijk, Alkmaar (N.-H.).
R. Costers.
04-10-13 40 Oudburgerpolder en Noorder
Reekerpolder, Bergen (N.-H.).
J. Gerhardus.
07-10-13 200 Bovenkerkerpolder, Amstelveen
(N.-H.). J. Gerhardus.
09-11-13 40 Zuidpolder te Veld, Eemnes
(Utr.). J. Groen.
17-11-13 201 Polder Slidrecht, Slidrecht
(Z.-H.). Diverse waarnemers.
24-11-13 50 Glimmermade, Haren (Gr.).
E.W.F. Brandenburg.
08-12-13 30 Sint Pietersberg Noord en
ENCI-groeve, Maastricht
(Limb.). G. Boomhouwer.
30-12-13 21 Meinerswijk - Doorlaatsluis,
Arnhem (Gld.). G. Strang.
31-12-13 23 Geestmerambacht, De Kleimeer,
Langedijk, Alkmaar (N.-H.).
R. Costers.

Kleine Canadese Gans

- 14-10-13 3 Uitkijplateau, Workumerwaard,
Nijefurd (Fr.).
E.W.F. Brandenburg.
16-10-13 4 Vereenigde Harger- en Pettemer-
polder, Camperduin, Bergen
(N.-H.). R. Costers.
13-12-13 9 Ferwoude, Doniaburen, Wunse-
radial (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
13-12-13 1 Nijefurd, Súdwest-Fryslân (Fr.).
E.W.F. Brandenburg.
13-12-13 3 Polder Gaast-Ferwoude,
Súdwest-Fryslân (Fr.).
E.W.F. Brandenburg.

Witbuikrotgans

- 19-10-13 1 Rottumeroog - Noordzee,
Eemsmond (Gr.). N. de Vries.

- 10-11-13 1 Westerland, Wieringen, Hollands
Kroon (N.-H.).
E.W.F. Brandenburg.
23-11-13 1 Terschellinger Polder, Terschel-
ling (Fr.). Diverse waarnemers.
06-12-13 1 Polder van Moddergat, Dongera-
deel (Fr.). M. Stienstra.

Roodhalsgans

- 12-10-13 1 De Mieden, Dongeradeel (Fr.).
A. van Keken.
13-10-13 2 Westerse Veld, Vlieland (Fr.).
Diverse waarnemers.
20-10-13 9 Terschellinger Polder, Terschel-
ling (Fr.). Diverse waarnemers.
03-11-13 1 Lauwersmeer - Bantpolder,
Dongeradeel (Fr.). M. Stienstra.
06-12-13 1 Polder van Moddergat, Dongera-
deel (Fr.). M. Stienstra.
23-12-13 1 Grote Praambult e.o., Oostvaar-
dersplassen, Lelystad (Fld.).
Diverse waarnemers.
29-12-13 1 Mietveltje, Zevenaar (Gld.).
G. Strang.

Nijlgans

- 03-10-13 32 Holtveenslenk, Dwingelderveld,
Westerveld (Dr.). J. Vriend.
06-10-13 61 Polder De Kroon en De Zalm,
Werkendam (N.-Br.). Diverse
waarnemers.
26-10-13 120 Netterdensch Broek, Netterden,
Oude IJsselstreek (Gld.).
G. Strang.
16-11-13 124 De Geul, Texel (N.-H.). D. Hoek.
23-11-13 58 Vogelweg e.o., Zeewolde (Fld.).
G. Boomhouwer.
14-12-13 70 Voorhaven Den Oever, Wier-
ingen, Hollands Kroon (N.-H.).
J. Beek.
19-12-13 45 Polder E en F, Schermer (N.-H.).
J. de Koning.
29-12-13 65 Slikvenpolder, Niedorp,
Hollands Kroon (N.-H.).
J. de Koning.

Casarca

- 01-10-13 2 Wageningse Bovenpolder, Wage-
ningen (Gld.). B. Heeres.
06-10-13 2 Polder De Kroon en De Zalm,
Werkendam (N.-Br.). Diverse
waarnemers.
09-12-13 1 Polder Hoop op Beter, Veendam
(Gr.). E. Klunder.
13-12-13 4 Plas Langebos, Wildervank,
Veendam (Gr.). E. Klunder.
15-12-13 1 Oosterzijpolder, Heiloo (N.-H.).
B. Korf.
17-12-13 2 Borgercompagnie Westzijde,
Veendam (Gr.). E. Klunder.

Carolina-eend

- 04-10-13 1 Bevermeer, Angerlo, Zevenaar
(Gld.). G. Strang. Vrouwtes.
29-10-13 1♂ Ursem, Koggenland (N.-H.).
J. Beek.

Mandarijneend

01-10-13	5	Noordhollands Duinreservaat, Karpervijver, Castricum (N.-H.). R. Costers.
01-11-13	2	Binnenstad, Leeuwarden (Fr.). E.W.F. Brandenburg. Mannetje & vrouwtje.
01-12-13	2	Doetinchem (Gld.). J. Zwier. Mannetjes.
04-12-13	8	Bergen (N.-H.). J. Gerhardus. 5 Mannetjes, 3 vrouwtjes.

Siberische Taling

21-12-13	1♂	Drielse Rijndijk Oost, Driel, Overbetuwe (Gld.). Diverse waarnemers. CDNA.
----------	----	--

Amerikaanse Wintertaling

16-11-13	1♂	Kijkhut Dijkmanshuizen, Texel (N.-H.). D. Hoek. CDNA.
----------	----	---

Krooneend

16-10-13	15	Afsluitdijk, Wûnseradiel (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
16-10-13	3	Uitkijkpunt IJsselmeer, Cornwerd, Wûnseradiel (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
02-11-13	1♂	Pampushaven, Almere (Fld.). G. Boomhouwer.
11-11-13	2	Naardermeer, Naarden (N.-H.). J. Gorgels.
29-11-13	1♂	Haven Almere (Fld.). G. Boomhouwer.
26-12-13	2	Boschmolenplas, Heel, Maasgouw (Limb.). L. Willems.

Witoogeend

05-10-13	2	Oosterweiden, Havelte, Westerveld (Dr.). H. Talen. Mannetjes.
20-10-13	1♂	Pampushaven, Almere (Fld.). G. Boomhouwer.
09-11-13	1♂	Kerk en Zanen, Alphen aan den Rijn (Z.-H.). B. de Lange.
21-11-13	1	Blindeninstituut, Grave (N.-Br.). H. van Ooijen.

IJseend

23-11-13	4	Rottumeroog, Eemsmond (Gr.). E. Klunder.
25-11-13	1♂	Groningerwad, Eemsmond (Gr.). E. Klunder.

02-12-13	1♀	Emmapolder, Ruidhorn, Eemsmond (Gr.). S. Rienks.
10-12-13	1	Huizerpier, Huizen (N.-H.). J. Groen.
11-12-13	1♀	Zijpe, Schagen (N.-H.). R. Costers.
12-12-13	1	De Putten, Camperduin, Bergen (N.-H.). R. Costers.
16-12-13	1♀	Emerput, Breda (N.-Br.). R. van Ouwkerk.
29-12-13	20	Brouwersdam - Noordzeezijde - noord van Spuisluis, Schouwen-Duiveland (Zld.). Diverse waarnemers.

Zwarte Zee-eend

29-11-13	1♀	Braamt, Het Stroombroek, Montferland (Gld.). Diverse waarnemers.
----------	----	--

Buffelkopeend

21-10-13	1♀	Geestmerambacht, Lange-dijk (N.-H.). R. Costers. CDNA. Voor de zevende achtereenvolgende winter aanwezig.
25-10-13	1	Gaatkensplas, Barendrecht (Z.-H.). Diverse waarnemers. CDNA.

Rosse Stekelstaart

07-12-13	1	Klinkenbergerplas, Oegstgeest (Z.-H.). M. Kolkman.
12-12-13	3	Vogelplas Starrevaart, Leidschendam-Voorburg (Z.-H.). P. van de Beek. Vrouwtjes.

Rode Wouw

04-10-13	1	Kooibosjes, Terschelling (Fr.). M. Lok.
14-10-13	1	Uitkijkbult, Workumerwaard, Nijefurd (Fr.). E.W.F. Brandenburg.

Zeearend

01-12-13	1	Fortmond-Den Nul, Olst-Wijhe (Ov.). E. Winkel. Tweede winter.
----------	---	---

Arendbuiserz

05-10-13	1	Zuidpunt, Maasvlakte 2, Rotterdam (Z.-H.). Diverse waarnemers. CDNA.
----------	---	--

Ruigpootbuiserz

Zeearend *Haliaeetus albicella* in tweede winterkleed, Fortmond-Den Nul, 1 december 2013.
Foto: E. Winkel.

Visarend *Pandion haliaetus*,
Ursem, 8 oktober 2013.
Foto: J. Gerhardus.

04-10-13	1 ♀	De Boschplaat, Terschelling (Fr.). S. Humphrey.
22-10-13	1	De Slufter, Texel (N.-H.). Diverse waarnemers.
22-10-13	1	Dodaarsweg e.o., Zeewolde (Fld.). S. Humphrey.
11-11-13	2	Afsluitdijk - Friesland, Wûnseradiel (Fr.). E.W.F. Brandenburg.
16-11-13	1	Linthorst Homanpolder, Pieterburen, De Marne (Gr.). E. Klunder.
09-12-13	1	Polder Hoop op Beter, Veendam (Gr.). E. Klunder.
14-12-13	1	Sans Souci, Slochteren (Gr.). E.W.F. Brandenburg.

Visarend

02-10-13	1	Zuidlaardermeer - Oostpolder, Petgaten, Haren (Gr.). S. Rienks.
----------	---	---

05-10-13	1	Ursemmerplas, Avenhorn, Koggenland (N.-H.). Diverse waarnemers.
08-10-13	1	Ursem, Schermer (N.-H.). J. Gerhardus.
15-10-13	1	Hees, De Wolden (Dr.). J. Vriend.
26-10-13	1	Oorsprongweg, Eierland-Oost, Texel (N.-H.). G. Boomhouwer.

Morinelplevier

14-12-13	1	Zuidwest Vossemeer, Dronten (Fld.). B. de Lange.
----------	---	--

Bonapartes Strandloper

15-12-13	1	Vossemeerdijk, Vossemeer, Dronten (Fld.). Diverse waarnemers. CDNA.
----------	---	---

Gestreepte Strandloper

03-10-13	1	Uithoorn (N.-H.). J. van 't Hof.
----------	---	----------------------------------

Juvenile Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos*,
Uithoorn, 3 oktober 2013.
Foto: J. van 't Hof.

Kemphaan *Philomachus pugnax*, Veenoordkolk, Deventer, 29 september 2013.
Foto: E. Winkel.

Kemphaan

29-09-13 1 Veenoordkolk, Deventer (Ov.).
E. Winkel.

Grote Grijze Snip

03-11-13 1 Lauwersmeer - Bantpolder,
Dongeradeel (Fr.). M. Stienstra.
CDNA.

Rosse Grutto

29-09-13 1 Veenoordkolk, Deventer (Ov.).
E. Winkel.

Kleine Geelpootruiter

26-12-13 1 Vatroplasje, Wieringen,
Hollands Kroon (N.-H.).
O.W. Zijlstra. CDNA.

Rosse Franjepoot

09-11-13 1 Zuidpier, IJmuiden, Velsen
(N.-H.). J. Gerhardus.
09-11-13 2 Katwijk aan Zee - Telpost Savoy,
Katwijk (Z.-H.). B. de Lange.
13-11-13 1 Buitenhaven en Voorhaven,
Scheveningen, Den Haag
(Z.-H.). M. Lok.
06-12-13 1 Schiermonnikoog - Lauwersoog,
Schiermonnikoog (Fr.).
M. Stienstra.
28-12-13 1 Andijk, Medemblik (N.-H.).
O.W. Zijlstra.

Rosse Grutto *Limosa lapponica*, Veenoordkolk, Deventer, 29 september 2013.
Foto: E. Winkel.

Kleine Geelpootruiter *Tringa flavipes*, Wieringen, 26 december 2013.
Foto: O.W. Zijlstra.

Middelste Jager

20-10-13 3 Zeeuwse Banken (Zld.),
Noordzee. S. Post.
24-10-13 1 Paal 15, Westerslag, Texel
(N.-H.). Diverse waarnemers.
10-11-13 3 Maasvlakte, Rotterdam (Z.-H.).
Diverse waarnemers.
06-12-13 1 Lauwersoog, Schiermonnikoog
(Fr.). M. Stienstra.

Geelpootmeeuw

02-11-13 1 IJmeer - Flevoland, Almere
(Fld.). G. Boomhouwer.
25-11-13 2 Terschelling (Fr.). H. van Stijn.

Pontische Meeuw

20-10-13 3 Paal 47, Vlieland (Fr.). Diverse
waarnemers.
21-10-13 1 Paal 17, Ecomare, Texel (N.-H.).
E. Klunder.
25-11-13 2 Terschelling (Fr.). H. van Stijn.
06-12-13 1 Lauwersoog, Schiermonnikoog
(Fr.). M. Stienstra.

Kleine Burgemeester

15-12-13 1 Zuiderhavenhoofd, Schevenin-
gen, Den Haag (Z.-H.). M. Lok.
28-12-13 1 Nationaal Park Zuid-Kenne-
merland - Kennemerstrand,
Velsen (N.-H.). B. de Lange.
29-12-13 1 Paal 19, Terschelling (Fr.).
J.J. de Vries.

Grote Burgemeester

23-12-13 1 Oosterend, Terschelling (Fr.).
J.J. de Vries.
29-12-13 1 Haven Harlingen (Fr.).
E.W.F. Brandenburg.

Zwarte Zeekoet

15-10-13 1 Zuidpier IJmuiden, Velsen
(N.-H.). E. de Waard.
21-10-13 1 Rottumeroog - Noordzee,
Eemmond (Gr.). N. de Vries.
25-12-13 1 Brouwersdam - Noordzezijde -
Haventje Noord e.o., Goeree-
Overflakkee (Z.-H.). Diverse
waarnemers.

Halsbandparkiet

Rosse Franjepoot *Phalaropus fulicarius*, Andijk, 28 december 2013.
Foto: O.W. Zijlstra.

13-10-13	10	Zuilense Ring, Maarssen, Stichtse Vecht (Utr.). B. Heeres.
20-10-13	3	Bennebroek, Ede (N.-H.). J. Stuart.
18-11-13	6	Naarden (N.-H.). J. Gorgels.
27-11-13	2	Schollebos, Capelle aan den IJssel (Z.-H.). D. Hoek.
29-12-13	2	Centrum Deventer (Ov.). J. Stuart.

Sperweruil

25-11-13	1	Zwolle (Ov.). E. de Waard. CDNA.
28-11-13	1	Zwolle (Ov.). E. Winkel. CDNA.
- Dwerguil**
11-12-13	1	Oostermaat, Lettele, Deventer (Ov.). Diverse waarnemers. CDNA.

Velduil

05-11-13	1	De Kampen, Blaricum (N.-H.). Diverse waarnemers.

Vale Gierzwaluw

25-10-13	1	Kustweg Lauwersmeer, De

Marne (Gr.). M. Stienstra. CDNA. Lastig beest in combinatie met het donkere weer. In de lucht een heel donker uiterlijk, maar zodra hij voor de bomen vloog een bruin uiterlijk. Opvallende vlucht, traag en anders dan Gierzwaluw. Kleur en kleurverhouding van de boven- delen zit goed, buik is geschubd. Oogmasker en witte keelvlak waren zichtbaar.

26-10-13	1	Vuurtoren 'De Ven', Enkhuizen (N.-H.). B. de Lange. CDNA. Bruine gierzwaluw met stompe vleugelpunten. Lichte baan over ondervleugels soms opvallend. Lichte keelvlak enkele malen gezien en de kop in zijn geheel wat lichter. Donker oogmasker en lichte schubtekening op onderdelen niet gezien.
----------	---	--

Zwarte Zeekoet *Cepphus grylle*, Zuidpier, IJmuiden, 15 oktober 2013.
Foto: E. de Waard.

Sperweruil *Surnia ulala* met prooi, Zwolle, 28 november 2013.

Foto: E. Winkel.

02-11-13	1	Schaar Oosterscheldekring,
Schouwen-Duiveland (Zld.).
Diverse waarnemers. CDNA. |
|----------|---|---|

Hop

05-10-13	1	De Zanderij, Katwijk aan Zee,
Katwijk (Z.-H.). Diverse
waarnemers. |
|----------|---|--|

Middelste Bonte Specht

05-11-13	1	Markdal, Breda (N.-Br.).
R. van Ouwkerk.
14-12-13	1	Geuldal, Valkenburg aan de Geul
(Limb.). L. Willems.

Grote Pieper

04-10-13	2	Rottumerplaat, Eemsmond (Gr.).

04-10-13	1	Diverse waarnemers.
Ijsbaan, Vlieland (Fr.).
M. Stienstra.
24-10-13	3	De Groede, Terschelling (Fr.).
Diverse waarnemers.
24-10-13	1	Hanenplas, Texel (N.-H.).
B. Heeres.
26-10-13	1	Vuurtoren 'De Ven', Enkhuizen
(N.-H.). B. de Lange.
02-11-13	2	Noordervroon Zuid, Westkapelle,
Veere (Zld.). Diverse
waarnemers.

Roodkeelpieper

08-10-13	1	Solleveld, Kijkduin & Monster,
Den Haag (Z.-H.). M. Lok.
18-10-13	1	Rottumeroog, Eemsmond (Gr.).
N. de Vries.

Pestvogel

05-11-13	1	Wildervank, Veendam (Gr.).
E. Klunder.
30-11-13	7	Buitenpost, Achtkarspelen (Fr.).
M. Stienstra.
28-12-13	1	Polsbroekerdam - Noordelijk
Benedeneind, Lopik (Utr.).
G. Abel.

Rosse Waaiersaart

26-09-13	1	Camperduin, Bergen (N.-H.).
J. Gerhardus. CDNA.
27-09-13	1	Camperduin, Bergen (N.-H.).
J. van 't Hof. CDNA.

Blauwstaart

18-10-13	1	Lange Paal, Vlieland (Fr.).
Diverse waarnemers. CDNA. |
|----------|---|--|

Izabeltapuit

25-10-13	1	Nieuwe Stuidijk, Maasvlakte,
Rotterdam (Z.-H.). Diverse
waarnemers. CDNA. |
|----------|---|---|

Woestijntapuit

02-11-13	1	Noordervroon midden, Westka-
pelle, Veere (Zld.). Diverse |
|----------|---|--|

**Sperweruil *Surnia ulala*,
Zwolle, 25 november 2013.**

Foto: E. de Waard.

Rosse Waaiertaart *Cercotrichas galactotes*, Camperduin, 26 september 2013.
Foto: J. Gerhardus.

- 10-11-13 1 waarnemers. CDNA.
Linthorst Homanpolder, Pieterburen, De Marne (Gr.).
E. Klunder.
- Cetti's Zanger**
16-10-13 1 Kwade Hoek-West, Goedereede, Goeree-Overflakkee (Z.-H.).
B. de Lange.
- Struikrietzanger**
21-10-13 1 Robbenjager, Texel (N.-H.).
Diverse waarnemers. CDNA.
- Kleine Spotvogel**
04-10-13 1 Duinkersoord, Vlieland (Fr.).
Diverse waarnemers. CDNA.
- Grasmus**
02-10-13 1 Pettemerduinen, Petten, Schagen (N.-H.). R. Costers. Deze soort nog nooit zo laat in het jaar waargenomen.
- Tuinfluitier**
04-11-13 1 Oosterend, Terschelling (Fr.).
J.J. de Vries.
- Bladkoning**
01-10-13 1 Solleveld, Kijkduin & Monster, Den Haag (Z.-H.). M. Lok.
02-10-13 1 Lage Zijde, Alphen aan den Rijn (Z.-H.). B. de Lange.
- Humes Bladkoning**
24-11-13 1 Kooibosch, Callantsoog, Schagen (N.-H.). D. van Lunsen.
CDNA.
- Siberische Tjiftjaf**
18-10-13 1 Klaas Douwes, Vlieland (Fr.).
M. Stienstra. CDNA.
- Bergfluitier**
12-10-13 1 De Tuintjes, Texel (N.-H.).
B. de Lange. CDNA.

Kleine Vliegenvanger

- 14-10-13 1 Rijkswaterstaat en omgeving, Vlieland (Fr.).
R. van Ouwerkerk. CDNA.

Taigaboomkruiper

- 05-10-13 1 Klaas Douwes, Vlieland (Fr.).
M. Stienstra.

Daurische Klauwier

- 05-10-13 1 Oude Huizenlid, Vlieland (Fr.).
Diverse waarnemers. CDNA.
19-10-13 1 Waverhoek, De Ronde Venen (Utr.). Diverse waarnemers.
CDNA.

Bonte Kraai

- 18-10-13 1 Vallei van Malgum, Vlieland (Fr.). M. Stienstra.

Europese Kanarie

- 20-10-13 1 Telpost De Vulkan, Den Haag (Z.-H.). M. Lok.

Barmsijs spec.

- 06-10-13 1 Rottumerplaat, Eemmond (Gr.).
E. Klunder.
14-10-13 1 Kennemermeer, Nationaal Park Zuid-Kennemerland, Velsen (N.-H.). G. Strang.
20-10-13 20 Lange Paal, Vlieland (Fr.).
B. de Lange.
20-10-13 2 Doetinchem (Gld.). G. Strang.
08-11-13 2 Bronckhorst (Gld.). G. Strang.
15-11-13 1 Oosterbegraafplaats, Alphen aan den Rijn (Z.-H.). B. de Lange.
23-11-13 1 Wiekense Gat, Netterden / Omsteg, Oude IJsselstreek (Gld.). G. Strang.
02-12-13 1 Kamperhoek, Swifterbant, Dronten (Fld.). E. Klunder.
08-12-13 2 Wildervank, Veendam (Gr.).

15-12-13 1 E. Klunder.
Dwingelderveld, Westerveld
(Dr.). J. Stuart.

Grote Barmsijs

18-10-13 5 Rottumeroog, Eemsmond (Gr.).
N. de Vries.
18-10-13 1 Oude Huizenlid, Vlieland (Fr.).
M. Stienstra.
27-11-13 3 Dwingelderveld - Holtveen,
Westerveld (Dr.). J. Vriend.
07-12-13 50 Marsdijk, Assen (Dr.).
B. de Lange.
08-12-13 1 Wildervank, Veendam (Gr.).
E. Klunder.
14-12-13 8 Lettele - Oostermaet, Deventer
(Ov.). E. van der Es.
22-12-13 6 Den Treek - Hazencasino, Leus-
den (Utr.). A. van Keken.

Kleine Barmsijs

06-10-13 1 Rottumerplaat, Eemsmond (Gr.).
Diverse waarnemers.
22-10-13 8 Robbenjager, Texel (N.-H.).
E. Klunder.
30-10-13 1 Lepelaarplassen - Trekvogelpad,
Almere (Fld.). G. Boomhouwer.
10-11-13 1 Tinallinge, Winsum (Gr.).
E. Klunder.
26-11-13 1 Hoornse Bos, Terschelling (Fr.).
H. van Stijn.
08-12-13 2 Wildervank, Veendam (Gr.).
E. Klunder.
25-12-13 2 Ter Apelerbossen, Vlagtwedde
(Gr.). E. Klunder.
26-12-13 18 Dorp Schiermonnikoog (Fr.).
G. Boomhouwer.

Witbandkruisbek

09-11-13 1♂ Noordlaarderbos, Haren (Gr.).
Diverse waarnemers. CDNA.
17-11-13 1 Aekingerzand (Kale Duinen),
Drents-Friese Wold, Ooststel-
lingwerf (Fr.). Diverse
waarnemers. CDNA.

Kruisbek

02-10-13 22 Katwijk aan Zee - De Puinhoop,
Katwijk (Z.-H.). H. van Stijn.
05-10-13 169 Edese Heide, Ede (Gld.).
B. Heeres.
14-10-13 37 Ter Borg, Vlagtwedde (Gr.).
N. de Vries.
21-10-13 31 Telpost De Vulkana, Den Haag
(Z.-H.). R.E. de Boer.
25-10-13 25 Boswachterij Staphorst,
Staphorst (Ov.). E. Ruiter.
26-10-13 30 Waterseveld, Drents-Friese
Wold, Westerveld (Dr.).
M. Stienstra.
17-11-13 101 Aekingerzand (Kale Duinen),
Drents-Friese Wold, Ooststel-
lingwerf (Fr.). Diverse
waarnemers.
17-11-13 20 Duurswouderheide, Opsterland
(Fr.). M. Stienstra.

23-11-13 48 Bergherbosch, Montferland
(Gld.). G. Strang.
01-12-13 22 Doodemanskisten, Terschelling
(Fr.). J.J. de Vries.
12-12-13 36 Ter Apelerbossen, Vlagtwedde
(Gr.). N. de Vries.
14-12-13 50 Lettele, Oostermaet, Deventer
(Ov.). E. van der Es.
20-12-13 25 Boswachterij Drouwenerveld,
Borger-Odoorn (Dr.). E. Klunder.
23-12-13 20 Noordlaarderbos, Haren (Gr.).
B. de Lange.
25-12-13 50 Rechterensche Veld, Dalfsen
(Ov.). E. Ruiter.
29-12-13 60 Duurswouderheide, Opsterland
(Fr.). M. Stienstra.

Grote Kruisbek

12-10-13 1♂ Ruige Plak, Vlieland (Fr.).
R. van Ouwerkerk. CDNA.
Op 10 m kort zien zitten, snavel
goed gezien, vervolgens roepend
hoog wegvliegend richting Ter-
schelling. Geluid duidelijk
anders dan Kruisbek en direct
vergeleken met opnamen.
19-10-13 1 Rottumeroog, Eemsmond (Gr.).
N. de Vries. CDNA. Luid
roepend over de telpost. Van
dichtbij over ons heen vliegend
de dikke snavel duidelijk gezien
en kenmerkend geluid.
21-10-13 8 Telpost De Vulkana, Den Haag
(Z.-H.). R.E. de Boer. CDNA.
23-10-13 1♀ De Tureluur, Staatsbossen.
Texel (N.-H.). Diverse waarne-
mers. CDNA. Roep van Grote

Inzenden van waarnemingen

Waarnemingen bij voorkeur inzenden via de
website Waarneming.nl (<http://www.waarneming.nl>) met gebruikmaking van de werkgroep
'Het Vogeljaar'. U moet daarvoor wel geregi-
streerd zijn als gebruiker van deze werkgroep.
U kunt ook waarnemingen inzenden naar de
redactie, ter attentie van Gerbert Strang, e-mail:
gerbert.strang@gmail.com. Indien dat niet mo-
gelijk is, per post naar: G. Strang, Dilleveld 19,
7006 TN Doetinchem.

Kijk voor de criteria voor het inzenden van
waarnemingen op de website van *het Vogeljaar*:
<http://www.vogeljaar.nl/waarnemingen.shtml>.
Inlichtingen kunnen ook worden verkregen via
Gerbert Strang.

U wordt vriendelijk verzocht ook de naam van
de gemeente te vermelden bij de melding van uw
waarnemingen.

Een foto van een waarneming wordt erg op prijs
gesteld en wordt – indien geschikt – bij selectie
van de waarneming opgenomen in *het Vogeljaar*.

Rosse Waaijerstaart *Cercotrichas galactotes*, Camperduin, 27 september 2013.
Foto: J. van 't Hof.

		Kruisbek. Snavelvorm 'meest' bepalend voor determinatie.	23-11-13	3	Waterseveld, Drents-Friese Wold, Westerveld (Dr.). B. de Lange. CDNA. Dikke nek, forse snavel.
25-10-13	1	Boswachterij Staphorst, Staphorst (Ov.). E. Ruiter. CDNA.	28-11-13	4	Landerumerheide, Terschelling (Fr.). H. van Stijn. CDNA.
26-10-13	5	Hoge Veluwe - Sint Hubertus, Ede (Gld.). M. Kolkman. CDNA.	20-12-13	1	Drouwenerveld - boswachterij, Borger-Odoorn (Dr.). E. Klunder. CDNA.
29-10-13	1♂	Vlagtwedde (Gr.). N. de Vries. CDNA. Dikke kop en hals. Snavel opvallend dik. Luidruchtig.	23-12-13	4	Molenhoek - Mulderskop Zuid, Mook en Middelaar (Limb.). H. van Ooijen. CDNA.
17-11-13	5	Drents-Friese Wold - Meeuwenpoel en Adderveen. Westerveld (Dr.). M. Stienstra. CDNA.	Dwerggors		
23-11-13	2	Aekingerzand (Kale Duinen), Drents-Friese Wold, Ooststellingwerf (Fr.). B. de Lange. CDNA. Opvallend forse snavel.	03-10-13	1	Hoorn, Terschelling (Fr.). M. Lok.
			Grauwe Gors		
			30-12-13	3	Het Waar - De Dellen en Lange Zwaag e.o., Scheemda (Gr.). E. Klunder. <i>Uit Het Veld</i>